

HANS WIGZELL

Rectorul Institutului Carolin din Stockholm:

"INTERNAȚIONAL ESTE BINE CUNOSCUTĂ CALITATEA CERCETĂRII ÎN DIFERITE DOMENII A INSTITUTULUI CAROLIN."

Silvia Constantinescu: Ești rectorul Institutului Carolin. Dar înainte să te întreb despre aceasta, aș vrea să te rog să te prezinți cititorilor mei, să povestești despre formația ta profesională, despre studiile tale, despre experiența ta de muncă și despre familia ta.

Hans Wigzell: Mă numesc, așadar, Hans Wigzell. Am 59 de ani și mi-am făcut cariera, s-ar putea spune, studiile la Institutul Carolin încă de la început. Am început aici în '58. După aceea am devenit profesor la Universitatea din Uppsala în 1972.

Imunologia este materia în care am lucrat cel mai mult. Am început să lucrez în biologia tumorilor cu George și Eva Klein. După aceea am revenit la Institutul Carolin în '82. Și după aceea am devenit și șef la Laboratorul Bacteriologic al Statului în '88-'89, un fel de director general pe acolo. M-am dus acolo și l-am schimbat, l-am transformat într-un institut de protecție, am făcut o companie de vaccine și altele.

S.C.: În perioada aceasta se spune că ai fost foarte activ și ai modificat întregul institut, este adevărat?

H.W.: Da, total.

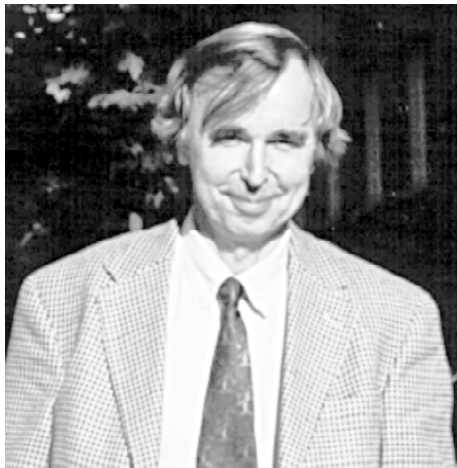
S.C.: Persoane care te cunosc din vremea aceea spun că ai o foarte mare capacitate de convingere și că și în cazurile când o schimbare propusă de tine nu era pe placul salariaților, tu, prin argumentare, reuseai să-i faci să aprobe soluția ta.

H.W.: Da, mulțumesc pentru amabilitate. Laboratorul Bacteriologic al Statului era o autoritate, după cum poate știi, care atunci trebuia, oarecum ca CDC, Center for Control of Disease din America, să se ocupe de boli infecțioase, epidemiologie și tot felul de diagnostice de boli infecțioase. Mai avea și o poveste veche, să stabilească diferite boli de metabolism la nou-născuți, și așa mai departe. Vaccine se făceau într-o secție veche. Diagnostic de rutină. Era o autoritate aflată sub cercetare din 1954 și nu se reușise niciodată să se ajungă la vreo soluție finală. Am fost căutat de la ministerul prevederilor sociale, ministrul prevederilor sociale era atunci Gertrud Sigurdson, și m-au rugat să preiau conducerea acestui institut. Am spus "nu" de câteva ori, dar până la urmă am spus: "OK!" Atunci aveam, așa cum spui, o concepție despre ce ar trebui logic făcut acolo. Și așa s-a și întâmplat de fapt, dar a luat 5-6 ani. Așa am și crezut că o să fie.

Dar pot să povestesc că în ceea ce privește relațiile față de personal, unul dintre lucrurile pe care le-am făcut imediat a fost următorul: eu scrisesem o piesă de teatru, în care am și jucat la Teatrul Orășenesc din Stockholm împreună cu Helge Skog și Eva (Inga) Boman și ceilalți. De 60 de ori am jucat-o. Și atunci am pus-o în scenă în sala mare a Laboratorului. Pentru că piesa aceea tratează despre biologia modernă, despre genetică, boli infecțioase și altele de același fel. Cei care au venit la mine după aceea erau atât de recunoscători și considerau că ceea ce am făcut era așa de fascinant și că a făcut, considerau ei înșiși, ca munca lor să fie mai valoroasă și inteligibilă. Nu toți erau cercetători, ci printre ei era și personal care poate spăla vasele sau sau altă muncă necesară acolo. Am considerat că era ceva foarte plăcută aprecierea lor.

Dar munca mea acolo a fost și foarte dură, deoarece am fost nevoit să-i concediez pe toți în principiu, pentru că am revizuit toată concepția

Laboratorului. Consider, așa cum spui, că s-a realizat ceva bun în părțile care s-au putut reface. În același timp însă a fost foarte dur. Era ca și cum i-aș fi rugat să stea în barcă, în timp ce-i treceam prin toate cascadele. Lucrul acesta l-am făcut cu jumătate de normă.

Hans Wigzell,
Rectorul Institutului Carolin.
Foto: Silvia Constantinescu / © CR.

În paralel cu aceasta am lucrat din greu aici la Institutul Carolin. Apoi am fost ales rector aici la 1 iulie anul 1999. De fapt, am considerat că nu vroiam să fiu așa ceva. Dar pe urmă s-au făcut asupra mea asemenea presiuni, încât m-am tot gândit și răzgândit, și ce era să fac? Așa că acum sunt aici.

S.C.: Ești căsătorit? Ai copii?

H.W.: Sunt căsătorit, sunt căsătorit fericit. Am patru copii. Soția mea se numește Kerstin, este o femeie foarte activă, care a făcut lucruri foarte frumoase. Cunoști, desigur, reforma îngrijirii bătrânilor. Ea a făcut-o! În momentul de față este director general al Direcției Generale de Ocrotire a Sănătății și a Protecției Sociale. Am patru copii. Fiica cea mai mare este Olivia. Ea este consilier la consiliul general Stockholm; răspunde de cultură și învățământ. Vorbește chineza și a făcut studii în China. Acum este în concediu de maternitate. Urmează un fiu, care se numește Simon, care a predat matematică la Universitatea din Stockholm, dar acum este șeful securității la întreprinderea DRC - întreprindere de finanțe și computere. Nora a studiat japoneza în USA, iar acum este cercetător pe tema "acquisition of a second language". Iar Klara studiază jurnalistică la Southampton, Anglia.

S.C.: Înainte să intrăm în întrebări despre Institutul Carolin: știu că ai studiat medicina. Ce te-a determinat să intri în cercetare, în loc să practici ca medic?

H.W.: Nu știu pur și simplu care a fost primul pas ca să mă înscriu aici la medicină. Parțial a fost o amânare de alegere. Sau poate a fost un fel de reacție de sfidare împotriva groazei mele timpurii față de moarte, așa cum am povestit în cuvântarea mea de instalare ca profesor la Uppsala în '71.

Am povestit că, atunci când eram mic și tocmai începusem să citesc, citisem despre ciuma bubonică. M-am dus atunci la părinți și am încercat să-i întreb

ce era aceasta. Era clar că oamenii muriseră ca muștele. Tata mi-a spus atunci: "Despre asta poți să găsești în cartea de acolo". Era un lexicon mare. "Bacteriile provoacă cutare...". Atunci am căutat cuvântul "bacterii" și acolo scria: "microorganisme invizibile pentru ochi care există peste tot...". Eu eram mic, așa că îți dai seama. Când eram mic aveam o rugăciune la Bunul Dumnezeu să aibe în pază pe mama, pe tata, pe frați și pe căine deasemeni. Așa că nu știu. Poate să fi fost lucruri din acestea. Pe urmă, eu am fost mereu fascinat de bacteriologie, tot timpul am considerat că este ceva frumos și fin. Nu știu. De fapt eu am lucrat mulți ani ca medic paralel cu munca de cercetare.

S.C.: Este un mare avantaj să ai o bază ca medic practicant când treci la cercetare?

H.W.: Personal cred că aceasta este o parte foarte importantă, deoarece trebuie să poți înțelege totul, căci altfel poate fi doar ca o școală de tehnicieni, că te uiți doar la părți din total. Pentru mine, practica de medic de district provincial, cum se chema pe atunci, apoi de medic de familie timp de mai mulți ani, activitatea mea la azilurile de noapte, unde mă îngrijeam de oameni fără căpătâi - îi frecam și curățam de murdărie, a fost deosebit de importantă și m-a ajutat să-mi înțeleg menirea de medic, de a-i ajuta mai bine pe oameni, căci de fapt eu în cercetare continui să-i ajut pe oameni.

S.C.: Ești rectorul Institutului Carolin, cunoscut în lumea întreagă ca institutul care stabilește cine să primească premiul Nobel pentru medicină sau fiziologie. Dar Institutul Carolin înseamnă mult mai mult decât aceasta. Prezintă, te rog, Institutul Carolin.

H.W.: Institutul Carolin funcționează ca o universitate, dar are doar două facultăți. Sunt studenți la medicină și există și odontologie, adică studenți dentiști. Aceasta este a patra cea mai mare universitate din Suedia, dacă măsurăm după cifra de afaceri economice. Are o cifră de afaceri de 3,1 miliarde pe an. În organizația ei lucrează peste 3.200 de oameni. Institutul Carolin este orientat în mod extrem către cercetare. Cea mai mare parte a activității noastre este de cercetare, aproape între 80-85 procente. Aceasta depinde și de faptul că, dacă ne uităm cum primim banii la Institutul Carolin în concurență de exemplu cu subvențiile, aproape două treimi din bani îi primim sub formă de subvenții de cercetare în diferite feluri. Sunt destul de sigur că Institutul Carolin este universitatea cea mai intensivă din Suedia în ceea ce privește cercetarea. Internațional este bine cunoscută calitatea cercetării în diferite domenii a Institutului Carolin. Apoi, facultatea de medicină de la Institutul Carolin este cea mai mare facultate din Suedia, după câte știu. Aici există un mare număr de profesori și cercetători, astfel că poți spune că el este școala superioară de medicină care este cea mai mare din Suedia și că din punct de vedere internațional are un bun renume. Este desigur singura universitate din Suedia care este cunoscută într-un cerc mai larg internațional. Este clar că într-o oarecare măsură decernarea premiului Nobel a jucat un rol în această faimă. Dar cred și că la aceasta a influențat, într-o oarecare măsură, și cercetarea, căci dacă ne uităm la indexul de citare, adică cum sunt citați cercetătorii, găsim că cercetătorii care sunt la